

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
FUTOMA
2016-2023**

**GMINA BŁAŻOWA
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE**

Wprowadzenie

Plan Odnowy Miejscowości Futoma jest kompleksowym dokumentem określającym społeczno-gospodarczy program odnowy i rozwoju sołectwa Futoma na lata 2016-2023. Przedstawia on sytuację społeczno-ekonomiczną miejscowości, przedstawia cele, priorytety i opis projektów zmierzających do osiągnięcia rozwoju społeczno-gospodarczego. Jest to zaktualizowany Plan Odnowy Miejscowości na lata 2009-2016. Jest on częściową kontynuacją poprzedniego planu, ponieważ część zaplanowanych przedsięwzięć, priorytetów zostało zrealizowanych, a niektóre czekają na realizację w kolejnych latach. W nowym planie zostały wyznaczone także nowe priorytety, nowe cele i projekty do realizacji w latach 2016-2023.

Plan rozwoju Futomy przygotowany został przez samorząd lokalny, przedstawicieli instytucji i organizacji znajdujących się w miejscowości oraz mieszkańców przy pomocy przedstawicieli gminy. Jest ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na lokalnych przedsięwzięciach, prowadzących do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Stanowi on doskonale uzupełnienie strategii rozwoju gminy Błazowa.

Poprzez wzmożone działania społeczność lokalna przyczyni się do poprawy atrakcyjności miejscowości oraz standardu życia wykorzystując zasoby, warunki przyrodnicze, położenie geograficzne oraz dziedzictwo kulturowe przy wsparciu gminy, powiatu, województwa, lokalnych organizacji oraz środków z Unii Europejskiej.

Wizja rozwoju wsi

Rozwój miejscowości i jej mieszkańców poprzez wykorzystanie zasobów ludzkich, przyrodniczych, dziedzictwa kulturowego i atrakcyjnego położenia geograficznego.

Cel ten realizowany poprzez:

- Poprawę i rozbudowę infrastruktury technicznej
- Wykorzystując walory krajobrazowe i przyrodnicze rozwój zaplecza rekreacyjno-turystycznego
- Tworzenie miejsc pracy poprzez rozwój agroturystyki, turystyki i usług
- Zapobieganie nieprzystosowaniu i wykluczeniu społecznemu
- Dbalność o poprawę jakości środowiska naturalnego
- Rozwój przedsiębiorczości przy wykorzystaniu środków pomocowych
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego
- Promocję Futomy
- Organizację imprez, warsztatów, szkoleń i kursów
- Poprawę jakości kształcenia i dostępu do wiedzy
- Przeciwdziałanie patologiom, kształtowanie świadomości o zagrożeniach poprzez edukację
- Integrację mieszkańców
- Działania charytatywne i wolontariat

DZIEDZICTWO KULTUROWE

1. Rys historyczny miejscowości Futoma

Najstarsi mieszkańcy wsi wywodzą jej nazwę od futuru- miejsca karmienia i pojenia koni. Futoma leży nieopodal starego i uczęszczanego szlaku handlowego wiodącego z Węgier przez Czechy, Śląsk na Ruś Kijowską zwanego traktem węgierskim. Tutaj miały się zatrzymywać karawany kupieckie na postój i odpoczynek niezbędny kupcom i koniom. Inni mieszkańcy wywodzili nazwę wsi od niejakiego Futomy- dzierżawcy miejscowych dóbr. Nazwa osady pojawiła się w zapisach już w XV wieku, a jej pisownia wielokrotnie się zmieniała.

Futoma leży w środkowej części Pogórza Karpackiego na malowniczym Pogórzu Dynowskim w województwie podkarpackim. Przed reformami administracyjnymi była położona na południowych krańcach dawnego województwa rzeszowskiego, a później na pograniczu trzech województw krośnieńskiego, przemyskiego i rzeszowskiego.

Tereny te sprzyjały od najdawniejszych lat osadnictwu. Nowi osadnicy przybywali tutaj z Węgier, Rusi, Małopolski, Mazowsza, Lubelszczyzny, Kielecczyzny. Świadczą o tym najbardziej popularne nazwiska osadników: Pępków, Mierzów, Maciołków, Rząsów, Wielgosów, Karnasów, Mnichów, Drewniaków, Kustrów.

Osada jak wiele innych przeżywała dramat z uwagi na powtarzające się najazdy Tatarów ze wschodu, band rozbójniczych z Węgier i epidemii zarazy zwanych pomorami, które zdziesiątkowały ludność w XIV, XVI i XVIII wieku.

Do okresu rozbiorów przypadających na II połowę XVIII wieku Futomą władali Spytko z Melsztyna, Kmitowie, Lubomirscy, hrabia Fleming, Ostrowscy herbu Rawicz i Skrzyńscy herbu Załęba.

W czasie zaborów rozwinął się wśród chłopów patriotyzm i ukształtowała się świadomość narodowa. Po uwłaszczeniu w 1848 roku zamożniejsi gospodarze do których zaliczano Drewniaków, Pecków, Maciołków, Rząsów, Muchów, Twardych, Świstów, Kołodziejów, Kustrów, Krygowskich, Skawińskich i Horiaka wykupili dworskie pola. Od ich nazwisk powstały później lokalne nazwy pól i zabudowań: Horiakówka, Drewniakówka, Peckówka, Świstówka itd. Po uwłaszczeniu wieś uległa poważnemu rozwarstwieniu, a niezamożni mieszkańcy szukali poprawy swego bytu na emigracji do Francji, USA, Kanady.

Na przełomie XIX i XX wieku miarą postępu wsi była pierwsza szkoła, kółko rolnicze, mleczarnia, Kasa Stelczyka, maszyny rolnicze, pierwsze obory i stodoły do których wyprowadzono krowy, trzodę i drób z domów. Wieś słynęła z bardzo dobrych i znanych rzemieślników. Niegdyś byli to tkacze, kowale, kołodzieje, cieśle a obecnie obok cieśli i kowali również murarze, stolarze, hydraulicy, mechanicy. W XX wiek Futoma wkroczyła jako wieś zamożna i oświecona. W latach I wojny światowej i XX-leciu międzywojennym nastąpił okres stagnacji i zastoju. Tradycyjna galicyjska bieda spowodowana rozdrobnieniem gospodarstw, przeludnieniem wsi, bezrobociem, wysoką inflacją wywołała nową falę migracji za pracą i chlebem. Mimo trudnych warunków ekonomicznych odrodziło się życie kulturalne i oświata, które skupiało się w Kole Młodzieży Wiejskiej – „Wici”, Amatorskim Kole Teatralnym stworzonym przez Jana Czarnika, Franciszka i Jana Dziepaków, Pawła Sobczyka, Jakuba Kocaja, Zofię Trzynę, Zofię i Stanisława Szmaków. W 1930 roku nauczyciel Leon Horyń Zespół Śpiewaczy, który odnosił wiele sukcesów w konkursach gminnych i powiatowych będąc chlubą miejscowego środowiska.

W I połowie XX wieku bardzo ważną rolę w historii wsi odegrał kościół i szkoła. Ks. dziekan Wojciech Stachyrak założył w 1913 roku Kasę Stelczyka i wybudował w latach 1910-12 obecną świątynię wraz z plebanią, organistówką i cmentarzem. Nauczyciele Jan Kolanko, Leon Horyń i Władysław Halig krzewili oświatę i kulturę.

W latach II wojny światowej w Futomie powstał ruch oporu reprezentowany przez Armię Krajową i Bataliony Chłopskie. Rodak Futomy pułkownik Józef Maciołek kierował zbrojnym podziemiem w Podobwodzie Armii Krajowej Rzeszów - „Południe z siedzibą w Futomie

Po wojnie wieś zaczęła budować nowoczesną infrastrukturę. Dzięki aktywnej pracy społecznej miejscowej społeczności skupionej wokół wielkiego społecznika Ferdynanda Wyskiel i Ochotniczej Straży Pożarnej wybudowano nową szkołę, dokończono budowę drogi głównej przez wieś, przeprowadzono elektryfikację, wybudowano remizę strażacką, zorganizowano kółko rolnicze, mleczarnię. Powstał Dom Nauczyciela, Ośrodek Zdrowia. W rozbudowanej remizie strażackiej otworzono przedszkole i bibliotekę wiejską.

Z Futomy wywodzą się wybitni twórcy, znani w kraju i za granicą. Najbardziej znany jest wybitny artysta rzeźbiarz Antoni Rzaśa, którego galeria znajduje się w Zakopanem. Jego prace były prezentowane na wielu światowych wystawach i galeriach w Paryżu, Londynie, Tokio, Szanghaju, Rzymie, Berlinie, Nowym Jorku.

Aktywną rolę w środowisku odgrywa Ochotnicza Straż Pożarna – uczestnicy czynów społecznych i współorganizatorzy wielu imprez i uroczystości środowiskowych. Ważną rolę w życiu miejscowej społeczności spełnia Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Futomie oraz parafia św. Walentego przygotowująca się do Jubileuszu stulecia w 2012 roku. Ludowe tradycje, zwyczaje i obrzędy kultywuje Zespół Obrzędowy „Futomianie” założony w 1979 roku przez Anielę Wielgos, powstała w 1990 roku kapela ludowa oraz założone w 2007 roku Stowarzyszenie Kultywowania Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej. Powszechnie znana jest futomska tradycyjna kuchnia, hafty, kwiaty bibułkowe, rzeźba, kowalstwo i stolarstwo artystyczne i użytkowe. Propagowaniu szeroko rozumianej kultury ludowej w środowisku służą „Dni Futomy” zainicjowane przez Panią sołtys Małgorzatę Drewniak w 2007 roku, które weszły na stałe do kalendarza wielkich imprez na terenie gminy i regionu.

Opracował Zdzisław Chlebek na podstawie książki
„Zapiski z dziejów Futomy” Wrocław 1998

Charakterystyka wsi

Położenie

Wieś Futoma leży na terenie gminy Błażowa położonej w centralnej części Województwa Podkarpackiego i jednocześnie południowej części Powiatu Rzeszowskiego, w odległości 28 km. od stolicy województwa, oraz w centralnym obszarze Pogórza Dynowskiego. Odległość od stolicy kraju wynosi ok. 385 km. Najbliższe przejścia graniczne znajdują się w odległości: 75 km. - przejście graniczne na Ukrainę w Medyce i około 70 km. - przejście graniczne na Słowację w Barwinku.

Przysiółki

Integralne części miejscowości: Czudówka, Doły, Jaworznik, Łazik, Łęg, Matulnik, Mitów, Mójka, Obszar, Psiuki, Rola, Widacz.

Komunikacja

Przez wieś Futoma przebiega droga powiatowa. Miejscowość posiada dobre połączenia drogowe z ważniejszymi ośrodkami województwa podkarpackiego. Komunikacja zbiorowa oparta jest o usługi świadczone przez PKS Rzeszów i PKS Przemyśl. Z przewozów korzystają głównie osoby dojeżdżające do pracy, młodzież ucząca się i dzieci szkolne. Nawierzchnia dróg zwłaszcza gminnych jest zróżnicowana. Wiele z nich wymaga modernizacji i remontów.

Mieszkańcy

Gmina Błażowa liczy 10782 mieszkańców. Miejscowość Futoma zamieszkuje 1285 osób, w tym 655 kobiet i 630 mężczyzn. Około 58% mieszkańców stanowią osoby czynne zawodowo. Dzieci i młodzież uczą się w Szkole Podstawowej w Futomie, Gimnazjum i Szkole Średniej w Błażowej, Szkołach Wyższych na terenie województwa i kraju. Bardzo niepokojąca jest wysoka stopa bezrobocia. Zarejestrowanych jako bezrobotni jest 60 osób w tym 36 kobiet i 24 mężczyzn. Duża część młodzieży po ukończeniu szkół wyjeżdża w poszukiwaniu pracy za granicę. Niskie dochody z działalności rolniczej powodują, że mieszkańcy muszą szukać alternatywnych źródeł dochodów. Część z nich decyduje się i zakłada własną działalność gospodarczą. Mieszkańcy Futomy bardzo chętnie podtrzymują dawne ginące już zawody i tradycje ludowe. Jest wielu rzeźbiarzy, cieśli, kowali itp.

Rolnictwo i gospodarstwa rolne

Obszar Gminy Błażowa obejmuje powierzchnię 112,6 km² z czego Futoma obejmuje 16,01 km². Klasa gruntów to przeważnie III, IV i V, z przeważającą prywatną własnością ziemi. Ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych i nieruchomości rolnych w miejscowości wynosi 678, a powierzchnia użytków rolnych 977,94 ha. Zróżnicowane warunki glebowe i klimatyczne oraz pagórkowaty teren stanowią dość trudne warunki do gospodarowania. Są to niewielkie gospodarstwa rolne często nastawione na produkcję o charakterze ekologicznym.

Infrastruktura Techniczna

Miejscowości Futoma bardzo dobrze rozwinięta jest sieć telefoniczna i dostęp do Internetu. Operatorem telekomunikacyjnym jest Okręgowa Spółdzielnia Telefoniczna z Tyczyna. Obecnie z usług telekomunikacyjnych korzysta 287 abonentów. Wszystkie gospodarstwa domowe w miejscowości mają dostęp do energii elektrycznej. Instytucją obsługującą jest Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. – Rejon Energetyczny Rzeszów, przy pomocy Posterunku Energetycznego w Tyczynie. Problemem jest słabe oświetlenia drogi powiatowej i brak oświetlenia na drogach gminnych. W sołectwie bardzo dobrze rozwinięta jest sieć gazociągowa. Od kilku lat mieszkańcy korzystają z gazu z sieci. Niewielu jednak używa gazu do ogrzewania mieszkań ze względu na wysoką cenę dostarczanego gazu. Sołectwo nie posiada sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Mieszkańcy zaopatrują się w wodę z własnych przydomowych studni, bardzo często na zasadzie samospływów z grawitacyjnym doprowadzeniem. W ostatnich latach zauważa się obniżenie poziomu wód w

studniach. Większość gospodarstw posiada bezodpływowe zbiorniki na nieczystości płynne, które są opróżniane przez Gospodarkę Komunalną z Błazowej. Natomiast odpady stałe odbierane są na zasadzie segregacji do worków, także przez Gospodarkę Komunalną z Błazowej. Bardzo niepokojąca jest duża ilość dzikich wysypisk śmieci, co świadczy o niskiej świadomości społecznej o zagrożeniach dla środowiska z tego powodu.

Warunki krajoznawcze i przyrodnicze

Miejscowość położona jest na obszarze o dużych walorach turystycznych i krajoznawczych. Duża powierzchnia lasów, rzeczka Ryjak, potoki leśne, Rezerwat Przyrody „Mójka” z siedliskiem bobrów, malownicze ukształtowanie terenu, przystań turystyczna, wyznaczone trasy rowerowe i piesze, czyste środowisko, powietrze i cisza zachęcają do spacerów, wypoczynku, wycieczek pieszych i rowerowych, kuligów.

Opieka Zdrowotna

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie miejscowości zapewnia Wiejski Ośrodek Zdrowia w Futomie. Dodatkowo mieszkańcy korzystają z pomocy medycznej w Ośrodku Zdrowia w Błazowej, w Centrum Medycznym „Promedica”, w Zakładzie Opieki Długoterminowej, w ościennych gminach i z opieki specjalistycznej w Rzeszowie.

Bezpieczeństwo

Nadzór nad bezpieczeństwem sprawuje Komisariat Policji w Błazowej. Wyznaczony dzielnicowy utrzymuje stały kontakt z samorządem lokalnym i organizacjami działającymi we wsi.

Opieka Społeczna

Bezrobocie, ubóstwo, bezradność oraz długotrwała choroba są najczęstszymi przyczynami zmuszającymi mieszkańców do korzystania z pomocy udzielanej przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błazowej. Mieszkańcy z Futomy korzystają z takich form pomocy jak: zasiłki celowe, okresowe i socjalne, zakup żywności, dożywianie w szkołach. Działalność placówek z zakresu opieki na terenie gminy uzupełnia Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolówce.

Infrastruktura Społeczna i Kulturalna

- Zabytkowy kościół p.w. św. Walentego w Futomie
- Szkoła Podstawowa im. Jana Kantego
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Towarzystwo Kultury i Tradycji Ziemi Lutomskiej
- Zespół Obrzędowy „Futomianie”
- Kapela Ludowa z Futomy
- Kółko Rolnicze
- Filia Biblioteki Publicznej w Błazowej
- Dobrze rozwinięta sieć handlowa

Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Futomie

<p>zasoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budynek Szkoły Podstawowej w Futomie: sala gimnastyczna z zapleczem sanitarnym, jadalnia i kuchnia z zapleczem magazynowym i sanitarnym, sala komputerowa z dostępem do Internetu, 7 sal lekcyjnych, biblioteka szkolona, świetlica, kotłownia gazowa, boisko asfaltowe i trawiaste, wyasfaltowana droga dojazdowa i parkingi, teren ogrodzony, nieczynny, odkryty basen kąpielowy, ➤ W budynku szkoły na swoją siedzibę Wiejska biblioteka Publiczna oraz mieści się Biuro Fundacji Generator Inspiracji wraz z regionalnym Koordynatorem Programu „Projektor – wolontariat studencki” województwa podkarpackiego
<p>Dotychczasowe działania i wykorzystanie zasobów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Edukacja dzieci zamieszkałych w obwodzie szkoły ➤ Bardzo dobrze rozwinięta edukacja regionalna w oparciu o Ścieżkę Edukacji Regionalnej, opracowane przewodniki, Izbę Pamięci i Tradycji, pamiątkowe gabloty, tablice i pomniki ludzi zasłużonych, współprace z lokalnymi artystami i zespołami ludowymi ➤ Wykorzystanie środków z Unii Europejskiej na poprawę infrastruktury, zajęcia pozalekcyjne, wycieczki i wyjazdy integracyjne ze środków EFS, Fundacja Wspomagania Wsi, MENiS i innych źródeł ➤ Rozwój sportu, turystyki i rekreacji przez wykorzystanie posiadanych zasobów (boisk, Sali gimnastycznej, stołów tenisowych, zaplecza komputerowego)- organizowanie olimpiad zawodów sportowych, kolonii, zimowisk, kuligów, atrakcyjnych wycieczek, pielgrzymek do znanych sanktuariów. Wymiana turystyczna młodzieży szkolnej z zaprzyjaźnionymi szkołami z Bieszczad, Dolnego Śląska, Mazur i Beskidów organizowana w współpracy z Wolontariatem Studenckim. ➤ Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych, konkursów, wypoczynku letniego i feryjnego, akcji charytatywnych ➤ Ścisła współpraca szkoły z szeroko rozumianym środowiskiem lokalnym reprezentowanym przez : Stowarzyszenie Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej, kapelę ludową z Futomy, Zespół Obrzędowy Futomianie, Parafie św. Walentego, Ochotniczą Straż Pożarną, Radę Sołecką, Gminny Ośrodek Kultury w organizacji życia kulturalnego społeczności szkolnej i środowiskowej
<p>Potrzeby i plany rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa, remont i termomodernizacja budynku szkoły ➤ Zagospodarowanie otwartego basenu kąpielowego ➤ Rozbudowa przyszkolnego placu zabaw ➤ Oświetlenie terenu szkoły ➤ Rozbudowa istniejących miejsc parkingowych ➤ Dalsza wymiana ogrodzenia wokół działki szkolnej

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poszerzenie oferty edukacyjnej i kulturalnej dla rodziców i mieszkańców wsi
--	---

Kościół Parafialny św. Walentego i futomskie kapliczki

zasoby	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabytkowy kościół murowany, wniesiony w latach 1910-1912, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości województwa podkarpackiego jako dobro kultury w 2005r. ➤ Plebania, organistówka, cmentarz parafialny wraz z kaplicą cmentarną, trzy parkingi wokół kościoła wyasfaltowane drogi dojazdowe i plac przed plebanią, garaż, altanka drewniana ➤ Ponad pięćdziesiąt przydrożnych kapliczek i krzyży na terenie futomskiej parafii
Dotychczasowe działania i wykorzystanie zasobów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kościół centrum życia duchownego organizowanego przez księdza proboszcza we współpracy z Akcją Katolicką, różami żywego różańca, scholą, ministrantami, Radą Parafialną i innymi organizacjami ➤ Inwestycje i remonty w kościele i w jego otoczeniu, wymiana pokrycia dachowego i okien w kościele, remont kapitalny plebani, odnowa nawierzchni dróg dojazdowych i placu, budowa parkingów, remont kotłowni, gazyfikacja, odwodnienie i osuszenie kościoła, renowacja gzymsów i gąsiorów, budowa kaplicy cmentarnej, wykonanie toalet dla wiernych ➤ Ścisła współpraca parafii z Radą Sołecką, Ochotniczą Strażą Pożarną Stowarzyszeniem Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej, szkołą, kapelą ludową, Zespołem Obrzędowym Futomianie w kultywowaniu rodzimych tradycji, zwyczajów, obrzędów ludowych i religijnych oraz rozwijaniu życia społeczno-kulturowego lokalnej społeczności ➤ Oddziaływanie na dorosłych dzieci i młodzież przez pielgrzymki, wyjazdy turystyczne, spotkania, rekolekcje, konkursy o tematyce religijnej i regionalnej
Potrzeby i rozwój	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odnowa przydrożnych kapliczek i krzyży, których fundatorzy nie żyją i nie pozostawili żadnych spadkobierców ➤ Wymiana posadzki i odmalowanie wnętrza kościoła

Ochotnicza Straż Pożarna w Futomie

Zasoby	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej: sala na 130 miejsc, świetlica strażacka, kuchnia z zapleczem, 2 boksy garażowe z ogrzewaniem gazowym, szatnia na umundurowanie specjalne i koszarowe, wspinalnica do suszenia węży pożarniczych, kryta podłoga na zewnątrz budynku, teren ogrodzony. ▶ Stała liczba członków (około 60 na przestrzeni ostatnich lat – 45 czynnych). Pełne zabezpieczenie w środki i wyposażenie ochrony osobistej (buty specjalne, ubrania USP, hełmy, szalokominiarki, rękawice). ▶ Wyposażenie w sprzęt: 2 samochody gaśnicze z radiotelefonami, 3 motopompy, pompa szlamowa, system selektywnego alarmowania, sprzęt oświetleniowy, pilarka spalinowa do drewna, 2 aparaty powietrzne, 2 radiotelefony nasobne. ▶ Harcerska Drużyna Pożarnicza działająca pod patronatem OSP.
Dotychczasowe działania i wykorzystanie zasobów	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Założenie Ochotniczej Straży Pożarnej – 15 maj 1945r. ▶ Stałe szkolenie członków OSP w różnego rodzaju kursach specjalistycznych oraz doszkalanie podczas prowadzonych ćwiczeń i manewrów. ▶ Udział członków OSP w działaniach ratowniczych na terenie miejscowości i gminy (dotychczas 237 wyjazdów – pożary 193, miejscowe zagrożenia 43, alarm fałszywy 1) oraz w razie konieczności poza (powiat i województwo – dotychczas 30 wyjazdów – przeważnie duże pożary i działania powodziowe). ▶ Udział w zawodach sportowo-pożarniczych na szczeblu gminy i powiatu (I miejsce na zawodach rejonowych w 1980r., II miejsce na zawodach powiatowych w 1957 i 1967r., III miejsce drużyny żeńskiej na zawodach powiatowych w 1969r., IV miejsce na zawodach powiatowych w 1963r., V miejsce na zawodach rejonowych w 1987r., VI miejsce na zawodach powiatowych w 1965r. i rejonowych w 1995r., a także wygrywanie zawodów gminnych – 6 razy z rzędu w latach 1992-2003 i 3 razy z rzędu w latach 2005-2009). ▶ Udział członków młodzieżowej drużyny pożarniczej w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej ph. „Młodzież zapobiega pożarom”. Dotychczas dwoje – Elżbieta Rząsa (1989r.) i Tadeusz Rybka (1991, 1993, 1994 i 1995) wygrywało eliminacje wojewódzkie i brało udział w finale ogólnopolskim. Tadeusz Rybka zajął w nim IV miejsce w 1991r., a w 1994r. – VII. Od 2005r. młodzież z Futomy wygrywała już 9 razy eliminacje powiatowe w Rzeszowie we wszystkich grupach wiekowych. ▶ Wykorzystywanie środków pochodzących z budżetu państwa na dofinansowanie jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. ▶ Ścisła współpraca z Radą Sołecką, Stowarzyszeniem Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej, Szkołą Podstawową i Parafią Rzymsko-Katolicką w organizacji życia kulturalnego środowiska.
Potrzeby i plany rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Zagospodarowanie w pełni budynku po byłym przedszkolu publicznym, a obecnie należącym do OSP (obecnie z pomieszczeń w nim znajdujących się korzysta tylko Sołtys oraz Stowarzyszenie Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej). ▶ Wykonanie remontu w budynku OSP: wymiana podłogi w dużej sali, rozbudowa i remont węzła sanitarnego oraz zaplecza kuchennego. ▶ Wymiana utwardzenia placu obok budynku.

Stowarzyszenie Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej

Zasoby	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Członkowie Stowarzyszenia w liczbie 20. ➤ Futomska Izba Pamięci otworzona w 2009 roku, a w niej zabytkowe eksponaty obrazujące życie codzienne dawnych mieszkańców wsi. ➤ Świetlica z pełnym wyposażeniem i dostępem do Internetu przy Szkole Podstawowej otworzona w 2007 roku na potrzeby dzieci i młodzieży jak i członków stowarzyszenia
Dotychczasowe działania i wykorzystanie zasobów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w konkursach, targach i wystawach związanych z tradycyjnymi potrawami jak i rękodziełem, oraz z tym związane się liczne nagrody i wyróżnienia ➤ Otrzymanie w 2007 roku Perły za potrawę „Futomski bulwiok” ➤ Organizacja corocznych obchodów święta wsi pod nazwą „Dni Futomy” ➤ Organizacja spotkań z dziećmi i młodzieżą promujących rękodzieło, kulturę i tradycję wsi ➤ Ścisła współpraca z Zespołem Obrzędowym Futomianie, Radą Sołecką, Kapelą z Futomy, Szkołą Podstawową, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Błazowej oraz Ochotniczą Strażą Pożarną w szerzeniu kultury i promowaniu naszej wsi
Potrzeby i plany rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup strojów ludowych ➤ Adaptacja pomieszczeń na siedzibę Stowarzyszenia ➤ Poszerzenie zasobów ludzkich ➤ Utworzenie ścieżki edukacyjno-kulturowej ➤ Utworzenie bazy turystycznej ➤ Prowadzenie warsztatów, szkoleń i kursów

Zespół Obrzędowy „Futomianie”

Zasoby	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Członkowie zespołu w liczbie 25 ➤ Bogate tradycje i obyczaje spisane w postaci scenariuszy
Dotychczasowe działania i wykorzystanie zasobów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w licznych przeglądach i konkursach na szczeblu wojewódzkim jak i ogólnopolskim, a z tym związane liczne nagrody i wyróżnienia ➤ Szerzenie kultury i tradycji wśród mieszkańców wsi, głównie dzieci i młodzieży ➤ Ścisła współpraca Zespołu ze Stowarzyszeniem Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Błazowej, Kapelą Ludową z Futomy, Radą Sołecką, Szkołą Podstawową w rozwijaniu życia kulturalnego społeczności lokalnej
Potrzeby i plany rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup strojów ludowych ➤ Adaptacja pomieszczeń na siedzibę Zespołu ➤ Poszerzenie zasobów ludzkich

Kapela Ludowa z Futomy.

Zasoby:	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Stały od kilku lat skład kapeli. Własne stroje regionalne i instrumenty muzyczne ▶ Bogaty i ciągle wzbogacany repertuar przyspiewek i utworów.
Dotychczasowe działania i wykorzystanie zasobów.	<p>▶ Założenie kapeli w 1990 roku przy Zespole Obrzędowym „Futomianie”</p> <p>Największe sukcesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ III i II nagroda w Wojewódzkim Przeglądzie Kapel Ludowych w latach 1996, 1998, 2003, 2004 w Wiśniowej i trzykrotnie w Błazowej. ▶ I nagrody w Regionalnym Przeglądzie Kapel Ludowych w latach 1999, 2002 w Błazowej. ▶ II nagroda w XXXI Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. ▶ Nagroda Wojewody Rzeszowskiego dla Antoniego Sowy-kierownika artystycznego kapeli w roku 1997 ▶ Liść Lauru –honorowe wyróżnienie oraz tytuł „Reprezentacyjny Zespół Województwa Rzeszowskiego” od wojewody w Rzeszowie- 1997 r. ▶ I nagrody w Ogólnopolskim Konkursie Tańca Tradycyjnego z Zespołem Obrzędowym „Futomianie” w roku 1997 i 2002 ▶ I nagroda z Zespołem „Futomianie” na Wojewódzkim Przeglądzie Autentycznych Zespołów Ludowych w Rzeszowie w 2001 r. ▶ Nagroda na Przeglądzie Kapel Ludowych w Dynowie i awans do XXXV Ogólnopolskiego Przeglądu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 2001 roku. ▶ Honorowy tytuł „Zasłużony dla kultury województwa podkarpackiego”-od starosty rzeszowskiego w 2001 roku. ▶ Nagroda w Międzynarodowym Przeglądzie Kapel Ludowych w Toruniu w 2002 roku. ▶ Nagranie kaset audio w 1998 i 2001 r, audycji w Polskim Radiu w Rzeszowie w 2003 r. oraz kolęd i pastorałek w Radiu Via w Rzeszowie w 2004 r. Wydanie płyty „Hej kolęda” w 2004 roku. ▶ Udział w „Spotkaniu z folklorem” zrealizowanym TV –Rzeszów oraz nagroda Zarządu Województwa Podkarpackiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury w 2005 r.
Potrzeby i plany rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Zakup nowych strojów ▶ Zorganizowanie wyjazdów artystycznych na koncerty w kraju i za granicę w ramach międzynarodowej wymiany kulturalnej ▶ Nagranie i wydanie nowych płyt z nagraniami zespołu. ▶ Promowanie dorobku zespołu w mediach.

KÓŁKO ROLNICZE

Zasoby	➤ Budynki gospodarcze
Dotychczasowe działania i wykorzystanie zasobów	➤ Obecnie KR nie prowadzi działalności
Potrzeby i plany rozwoju	➤ Remont i modernizacja budynków, zagospodarowanie działki

Ocena mocnych i słabych stron.

MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI	SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Duże walory krajobrazowo przyrodnicze ➤ Naturalne warunki sprzyjające rozwojowi ➤ Dziedzictwo kulturowe ➤ Podtrzymywanie Tradycji i Kultury ➤ Zaangażowanie i integracja społeczna podczas imprezy „Dni Futomy” ➤ Dobre warunki komunikacyjne ➤ Bardzo dobry dostęp do usług telekomunikacyjnych(sieć telefoniczna i internetowa) ➤ Przedsiębiorczy, otwarci mieszkańcy, chętni do współpracy, świadomi swojej wartości i możliwości ➤ Tradycje rolnicze ➤ Głębokie tradycje kulturowe, religijne ➤ Baza szkoły z salą gimnastyczną ➤ Szkoła i świetlica środowiskowa centrum integracji społeczeństwa. ➤ Niski stopień przestępczości ➤ Aktywność samorządu lokalnego ➤ Wolontariat studencki ➤ Kościół zabytkowy oraz duża liczba krzyży i kapliczek przydrożnych ➤ Liczne organizacje wsi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak wodociągu ➤ Brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków ➤ Wysokie bezrobocie, bardzo niskie dochody z rolnictwa ➤ Słabe gleby i teren trudny do gospodarowania ➤ Brak produkcji i przetwórstwa ➤ Brak zakładów pracy będących źródłem utrzymania miejscowej ludności ➤ Wyjazd młodych ludzi i wykształconych do pracy za granicę ➤ Mała liczba zakładów usługowych ➤ Brak bazy noclegowo-gastronomicznej ➤ Słabe oświetlenie drogi powiatowej i brak oświetlenia dróg gminnych ➤ Zły stan techniczny niektórych dróg ➤ Niezagospodarowany basen ➤ Zanieczyszczanie środowiska
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sprzyjająca polityka regionalna w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich ➤ Dostępność do środków pomocowych ➤ Turystyka ➤ Szkolenia i doksztalcanie na każdym etapie życia ➤ Pozyskiwanie inwestorów i kapitału ➤ Tworzenie nowych miejsc pracy ➤ Promocja miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezrobocie ➤ Ubożenie społeczeństwa ➤ Likwidacja zakładów pracy ➤ Patologie społeczne (alkoholizm, narkomania itp.)

PROGRAM ROZWOJU WSI

PRIORYTET I – Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej

Cel I – Unowocześnienie infrastruktury komunikacyjnej

Projekty:

1. Poprawa stanu dróg lokalnych:

1.1. droga Przycinek

- 1.2. droga dział nad kościołem,
- 1.3. droga k. Stanisława Frańczaka,
- 1.4. droga k. Andrzeja Rząsy,
- 1.5. droga k. Małgorzaty Kruczek,
- 1.6. droga nr. 2746 k. Elżbiety Kustry,
- 1.7. droga od kościoła do Piątkowej,
- 1.8. droga k. Wielgosa Eugeniusza – Wolana,
- 1.9. droga k. Maciołek Jana do działu – ścieżki rowerowej,
- 1.10. droga od mleczarni k. Andrzeja Dziepaka do działu,
- 1.11. droga k. Łacha Józefa do Szachówki,
- 1.12. droga k. Raszowskiego Edwarda i Wiesława Dziepaka,
- 1.13. dwie drogi Jaworznik,
- 1.14. droga k. Stokłosa i Janusza Kowala,
- 1.15. droga Karpaty,
- 1.16. droga Głęboka - Wólka,
- 1.17. droga Psiuki – Widacz,
- 1.18. droga Dział do Obszaru,
- 1.19. droga k. Aleksandra Rząsy i Jana Chyłka,
- 1.20. droga k. Gliwy i Maciołka,
- 1.21. droga k. Stanisława Kruczka,
- 1.22. droga k. Kustry Józefa i Sobkowicza Roberta,
- 1.23. droga k. Maciołka Mariusza, Materny, Ciągło,
- 1.24. droga k. Karnasa Eugeniusza i kapliczki,
- 1.25. Osiedle Dalnica,
- 1.26. Droga k. Klaczaka.

2. Budowa chodników, parkingów, placów

3. Wykonanie oświetlenia przy drogach gminnych, parkingach i drodze powiatowej

4. Urządzenie publicznego dostępu do Internetu

Cel II – Uregulowanie gospodarki wodno ściekowej i energetycznej

Projekty:

1. Budowa wodociągu
2. Budowa kanalizacji sanitarnej
3. Pozyskiwanie alternatywnych źródeł energii - energia odnawialna

Cel III – Rozszerzenie działalności rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej

1. Rozbudowa, remont i termomodernizacja budynku szkoły
2. Modernizacja basenu
3. Budowa boiska sportowego
4. Utworzenie bazy kulturalnej, turystycznej i noclegowej
5. Utworzenie placu zabaw i rekreacji
6. Stworzenie systemu informacji o miejscowości
7. Odnowa kapliczek przydrożnych i krzyży
8. Dziedzictwo kulturowe – podtrzymywanie tradycji i kultury
9. Wspieranie istniejących organizacji i instytucji

PRIORYTET II – Tworzenie warunków do rozwoju agroturystyki i małej przedsiębiorczości

Cel I - Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych

1. Edukacja mieszkańców tworzących nowe gospodarstwa agroturystyczne

Cel II – Promowanie rozwoju małej przedsiębiorczości

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej
2. Kursy w zakresie kreowania postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców

PRIORYTET III – Edukacja i integracja mieszkańców

Cel I – Działalność szkoleniowo – edukacyjna

Projekty:

1. Organizowanie cyklicznej imprezy „Dni Futomy”
2. Organizowanie festynów wiejskich i pikników
3. Organizowanie wycieczek krajoznawczych
4. Organizowanie spotkań tematycznych
5. Organizowanie turniejów, rozgrywek sportowych i meczy

Projekty uznane za priorytety do realizacji w latach 2016-2017

w Futomie

I Priorytet I, Cel I, Projekt 1.1

- Poprawa stanu dróg lokalnych, przebudowa **drogi Przycinek**

Kwota 500 000 zł

Dofinansowanie z PROW, Budżetu Gminy

II Priorytet I, Cel II, Projekt 1

- Budowa wodociągu

Kwota 1 500 000 zł

Dofinansowanie: PROW, LEADER, Budżet Gminy

III Priorytet I, Cel III, Projekt 1

- Rozbudowa, remont i termomodernizacja budynku szkoły

Koszt 1 000 000 zł

Dofinansowanie: PROW, LEADER, Budżet Gminy

HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY

	ROK								Źródło finansowania	Szacunkowy koszt w tys./zł
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
PIORYTET I Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej										
CEL 1: Unowocześnienie struktury komunikacyjnej										
Projekt 1 : Poprawa stanu dróg lokalnych , 1.1 przebudowa drogi „ Przycinek”	X	X	X	X	X	X	X	X		500
Projekt 1 : Poprawa stanu dróg lokalnych 1.2 -1.26	X	X	X	X	X	X	X	X		2500
Projekt 2 : Budowa parkingów, placów	X	X	X	X	X	X	X	X		200
Projekt 3: Wykonanie oświetlenia przy drogach gminnych, parkingach i drodze powiatowej	X	X	X	X	X	X	X	X		200
Projekt 4 Utworzenie publicznego dostępu do Internetu	X	X	X	X	X	X	X	X		50

Cel II: Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i energetycznej													
Projekt 1: Budowa wodociągu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	1500
Projekt 2: Budowa kanalizacji sanitarnej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	1500
Projekt 3: Pozyskiwanie alternatywnych źródeł energii-energia odnawialna	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	100
Cel III: Rozszerzenie działalności rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej													
Projekt 1: Rozbudowa, remont i termoizolacja budynku szkoły									X	X		PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	1000
Projekt 2: Modernizacja basenu									X			PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	500
Projekt 3: Budowa boiska sportowego									X			PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	50

Projekt 4: Utworzenie bazy kulturalnej, turystycznej i noclegowej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	200
Projekt 5: Utworzenie placu zabaw i rekreacji		X											PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	50
Projekt 6: Stworzenie systemu informacji o miejscowości	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	13
Projekt 7: Odnowa kapliczek przydrożnych i krzyży	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	BG LEADER, ŚR.WŁ	20
Projekt 8: Dziedzictwo kulturowe- podtrzymywanie tradycji i kultury	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	170
Projekt 9: Wspieranie istniejących organizacji i instytucji	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	BG ŚR.WŁ	10
PIORYTET II : Tworzenie warunków do rozwoju agroturystyki i małej przedsiębiorczości														
Cel I Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych														

Projekt 1: Edukacja mieszkańców tworzących nowe gospodarstwa agroturystyczne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	X	5
Cel II: Promowanie rozwoju małej przedsiębiorczości																	
Projekt 1: Szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	X	5
Projekt 2: Kursy w zakresie kreowania postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	X	5
PIORYTET III: Edukacja i integracja mieszkańców																	
Cel I: Działalność- szkoleniowo-edukacyjna																	
Projekt 1: Organizowanie cyklicznej imprezy „Dni Futomy”	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	X	70
Projekt 2: Organizowanie festynów wiejskich i pikników	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	BG LEADER, ŚR.WŁ	X	70

Projekt 3: Organizowanie wycieczek krajoznawczych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ŚR.WŁ	20
Projekt 4: Organizowanie spotkań tematycznych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	BG LEADER, ŚR.WŁ	10
Projekt 5: Organizowanie turniejów, rozgrywek sportowych i meczy	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	PROW,BG LEADER, ŚR.WŁ	20

